N°. 102. 1851.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 26 Augustus.

Besturen en Administratien.

NATIONALE MILITIE.

DE BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad MIDDELBURG;

Gezien de circulaire van den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Zeeland, van den 16 dezer (Provinciaal Blad No. 109);

Brengen, ter voldoening aan den inhoud daarvan, ter kennis der belanghebbenden, dat, volgens eene van Zijne Exc. den Minister van Oorlog gedane mededeeling, Zijne Majesteit heeft goedgevonden te bepalen, dat de gewone bijeenkomst van de Verlofgangers der Nationale Militie in de maand September, ten einde in den Wapenhandel te worden geoefend, ook weder in dit jaar *niet* zal plaats hebben.

En opdat een iegelijk hiervan kennis drage, zal deze worden afgekondigd, mitsgaders in deze Stads-Courant geplaatst.

Gedaan ten Raadhuize der Stad Middelburg, den 22 Augustus 1851. De Burgemeester en Wethouders voornoemd,
PASPOORT VAN GRIJPSKERKE.
Ter ordonnantie van deze,
Lid van den Raad,
G. J. SPRENGER, l. s.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

DOMEINEN.

PROVINCIE ZEELAND.

Ingevolge de wet van den 29 Augustus 1848 (Staatsblad No. 39), zal, in den loop der maand October 1851, volgens nader breeder te doene aankondiging, worden overgegaan tot de Openbare Veiling en Toewijzing van eenige DOMANIALE GOEDEREN, zijnde Vesting-Gronden, Bouw- en Weilanden, Water en Dijk, gelegen in de Gemeente SLUIS.

De Directeur der Registratie en Domeinen voor de Provincie Zeeland,
VAN TEYLINGEN.

STEDELIJK GYMNASIUM.

De Jongelingen, die bij den eerstvolgenden Cursus op het STEDELIJK GYMNASIUM verlangen te worden toegelaten, worden verzocht zich vóór of op Zaturdag, 30 Aug., bij den ondergeteekende aan te melden; zullende het te houden examen plaats hebben op Maandag, 1 September.

Middelburg, 25 Aug. 1851. Namens Curatoren,
H. POLMAN KRUSEMAN,
Gymn. Rector.

Binnenlandsche Tijdingen.

MIDDELBURG den 25 Augustus.

Bij besluit van den 21 dezer heeft Z. M. goedgevonden, aan den heer *B. van Lier Ez.*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als officier van gezondheid der 3de klasse bij de dienstdoende schutterij te Vlissingen.

— Zaturdag namiddag is er te Vlissingen voor het eerst, openbare vergadering gehouden van den gemeenteraad.

— Zaturdag vertrok van Vlissingen naar het Nieuwe Diep, Zr. Ms. stoomschip GEDEH, kommandant de kapitein-luit.-ter-zee *A. J. de Smit van den Broecke*, hebbende manschappen aan boord voor DE CYCLOOP.

— Men schrijft uit *Hulst*:

„ Het fraaiste weder begunstigt het binnenhalen van de rijpe veldvruchten; van de tarwe zal bij het einde dezer week wel geen enkele schoof meer op het veld zijn. Ook met den haver is men druk bezig. De paardeboonen beloven eenen overvloedigen oogst; terwijl de erwten een zeer ruim beschot hebben geleverd.

„ Ook in deze streken vertoont zich de ziekte in het loof der aardappelen. De latere soorten zijn daardoor in hunnen groei gestuit; gelukkig, wanneer zich het kwaad niet meer aan de knol mededeelt, dan tot heden het geval is.

„ De kwaadaardige varkensziekte, die in het begin dezes jaars in den Cambronpolder, Luntershoek en Ter Hole heerschte, is thans ook te Lamswaarde uitgebroken. Reeds 3 mestvarkens zijn daaraan in acht dagen tijds gestorven."

— Vrijdag, omstreeks middernacht, ontstond er brand in de Weststraat te Zierikzee, in de bergplaats van den bezemmaker *C. Leydekkers*. Door spoedig aangebragte hulp en den ijver der brandspuit-gasten en van vele partikulieren, alsmede de goede handhaving der orde door de schutterij, mogt men den brand reeds ten één ure meester worden, zoodat alleen het schuurtje en de daaraan grenzende werkplaats zijn in de asch gelegd. Men verneemt, dat de gebouwen voor brandschade zijn verzekerd, doch niet de daarin aanwezige voorwerpen. De oorzaak van den brand is onbekend.

Aan de leden van de tweede kamer der Staten-Generaal is thans gedrukt rondgezonden een ontwerp van wet, omtrent den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken.

Ook zijn dezer dagen gedrukt en aan de leden der tweede kamer rondgedeeld: 1. het ontwerp van wet, tot uitvoering van art. 3 der wet van 30 mei 1847, houdende de volgende bepaling: „ De regten op den in- en uitvoer (van granen), bepaald in art. 2 der wet van 30 mei 1847 (*Staatsblad* no. 24), blijven onveranderd;" en 2. het ontwerp van wet, houdende begrooting wegens den arbeid der gevangenen over 1852.

— Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken is van zijne reis door eenige provincien des rijks donderdag avond in de residentie teruggekeerd.

— Men zegt dat het gezantschap te Brussel onvervuld zal blijven tot de terugkomst van den heer *Rochussen*, den gewezen gouverneur-generaal van Nederlandsch Indie, voor wien deze betrekking bestemd zou zijn.

— Z. M. heeft bij een dezer dagen genomen besluit bepaald dat er vóór het rijk in het vervolg zullen zijn twee scherpregters en vier adsistent-scherpregters.

— Ll. vrijdag had te Leyden op de gebruikelijke wijze de installatie plaats van mr. *J. B. Bratama*, vroeger substituut-officier te Zierikzee, als substituut-officier bij de arrondissements-regtbank te Leyden.

— De *Amsterdamsche courant* meent met eenigen grond te kunnen verzekeren, dat het project, tot reorganisatie der kavallerie, bereids sedert eenigen tijd ter goedkeuring aan Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden is toegezonden.

— Van de verschillende artillerie-korpsen van het leger zullen eenige onder-officieren en korporaals, men zegt tot een getal van ruim 140, tijdelijk bij het instructie-bataillon te Kampen gedetacheerd worden, om den voor- en najaarscursus te volgen.

— De heer *P. L. Beckers*, inspecteur-generaal voor de geneeskundige dienst bij de Nederlandsche land- en zeemagt, ridder van verscheidene orders, is in den nacht van laatstleden dingsdag op woensdag, in bijna zestigjarigen ouderdom, te Aken overleden.

— De maatschappij ter bevordering van handel, landbouw en nijverheid, gevestigd te 's Hertogenbosch, heeft in hare jongste vergadering, in overleg met de voornaamste handelaren dier stad, besloten, den koers der Belgische centen te verminderen met 10 procent, zoodat 11 Belgische gelijkstaan met tien Nederlandsche, ingaande op woensdag 20 augustus en eindigende 1 october dezes jaars, waarna dezelve niet meer zullen worden aangenomen.

— Bij de op woensdag 20 dezer te *Alkmaar* plaats gehad hebbende definitieve toewijzing der verkochte perceelen in den Anna-Paulowna-polder, hebben de verschillende kavels te zamen opgebragt, eene som van *f* 253,545. De polder is overgegaan in handen der verschillende koopers, daar voor de veiling in massa geen hooger bod of afmijning is geweest.

— Men zegt dat er in het midden van het jaar 1852 te Arnhem eene tentoonstelling zal worden gehouden van voortbrengselen van nijverheid, zoo uit Nederland als deszelfs overzeesche bezittingen.

— De verliezen, veroorzaakt door den hagelslag op 29 julij ll., bedragen, volgens officiele opgaven, in de Geldersche gemeenten Aalten ongeveer *f* 20,000, Wisch *f* 42,806.48 Gendringen *f* 108,449.20, Bergh *f* 12,449.85, Dinxperlo *f* 1381.91 en Groesbeek *f* 2795.

— Te Haaksbergen, in Overijssel, heeft den 18 dezer een hevige brand gewoed, waardoor verscheidene huizen vernield zijn en eene belangrijke schade geleden is. Deze brand brak ongeveer ten twee ure, door eene onbekende oorzaak, bij den bakker *Straatman* uit, en niettegenstaande alle aangewende moeite en inspanning, stonden in minder dan twee uren dertig woonhuizen, de koepelkerk der Hervormden, het schoolgebouw en twee schuren in ligte laaije vlam. Al deze gebouwen zijn tot den grond toe afgebrand, met uitzondering der school, die gedeeltelijk behouden is. Omstreek 50 huisgezinnen hebben in weinige oogenblikken hunne woningen, goed en bestaan verloren.

STATEN-GENERAAL.

In de zitting van de eerste kamer van zaturdag heeft de beraadslaging plaats gehad over het wets-ontwerp tot goedkeuring van de artikelen, wettelijke regten betreffende, van het traktaat van handel en scheepvaart, den 24 junij 1851 tusschen Nederland en Sardinie gesloten. Dat wets-ontwerp is met 27 tegen 5 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren *d' Ablaing van Giessenburg*, *van Heeckeren van Wassenaar*, *Borski*, *Insinger* en *van Rijckevorsel*.

Buitenlandsche Tijdingen.

Engeland. — *Londen 21 augustus.* Prins *Albert* heeft gisteren andermaal eene vergadering gepresideerd van de koninklijke commissie voor de tentoonstelling. Het getal bezoekers op dien dag bedroeg 44,567, terwijl de ontvangst 2218 p. st. 18 sh. beliep.

De sluiting der tentoonstelling voor het publiek is bepaald op zaturdag den 11 october ek. Den 15 daaraanvolgende zullen de koninklijke commissarissen eene vergadering houden, ten einde de rapporteurs der verschillende commissien van beoordeeling te hooren en plegtig afscheid van de verschillende buitenlandsche commissarissen te nemen. Ingevolge eene vermoedelijke raming zal de opbrengst der tentoonstelling 400,000 p. st. zijn, terwijl de totale uitgaven slechts op de helft dier som worden begroot.

In de *Morning Chronicle* leest men nopens den maatregel, waarbij de sluiting der tentoonstelling op 11 oct. ek. is bepaald, het volgende: „ Verschillende vreemde tentoonstellers hebben zich tot de uitvoerende commissie gewend, ten einde te vernemen of zij vrijheid hadden, na den afloop, hunne goederen in het gebouw ten publieken verkoop bij opbod aan te bieden; dit is hun geweigerd; echter staat het den tentoonstellers vrij, om na 15 october ek. over hunne goederen te beschikken, en die in het openbaar of onder 's hands te verkoopen waar zij zulks zullen verkiezen, behalve in het gebouw der tentoonstelling. Echter na 15 october moeten de goederen, verkocht of niet verkocht, zoo spoedig mogelijk uit het gebouw genomen worden, daar de commissarissen van den dag der sluiting af aan een zekeren huurprijs voor de lokalen zullen moeten betalen."

— Onlangs werd de groote tentoonstelling, zoo als men weet, door eene buitengewoon dikke dame bezocht; thans door een buitengewoon lange dito uit Lapland; zij meet zeven voet, en hare dienstmeisjes, die evenwel niet klein zijn, schijnen dwergen bij haar. Het geheele gezelschap, in Laplandsch costuum, trekt niet weinig attentie.

— Alhier rigt men, bij vrijwillige inteekening, een hôtel op van invaliden, voor personen van beider geslacht, wier ouderdom hen ongeschikt maakt voor den arbeid. De koningin en prins *Albert* hebben het patronaat over zulk eene hoogst nuttige inrigting aangenomen.

— Ll. maandag avond heeft in eene steen-kolenmijn nabij het Washington-station van den York-Newcastle- en Berwick-spoorweg een allergeweldigste ontploffing plaats gegrepen, waardoor van de 60 arbeiders, die zich in de gangen bevonden, nagenoeg 40 het leven hebben verloren. Het tooneel van de jammerende vrouwen en kinderen, bij het naar boven brengen hunner verongelukte betrekkingen, was hartverscheurend.

— Gedurende de maand julij zijn te New-York 27,512 landverhuizers aangekomen, en in de verloopen zeven maanden dezes jaars 167,486 tegen 124,610 in hetzelfde tijdperk des vorigen jaars. Op één enkelen dag, den 31 julij jl., zijn te New-York door 14 schepen 3181 landverhuizers uit Engeland, Duitschland, Frankrijk, Noorwegen en Italie, aangebragt. Over het algemeen kan men den toestand der landverhuizers, door de politie-maatregelen te New-York en elders genomen, als belangrijk verbeterd beschouwen.

Duitschland. — *Weenen 20 augustus.* De *Wanderer* meldt, dat het aan de hoedenmakers te Weenen ten stelligste van stadswege, is verboden geworden, om zoogenaamde Kossuth-Klapka- of Holsteiner hoeden voor de glazen uit te stallen of te verkoopen.

— Naar men wil, zou het besluit tot de terugroeping der keizerlijke troepen uit Holstein, met uitzondering der ontruiming van Rendsburg, welke nog aanhangig, doch geen hoofdzaak is, reeds voor verscheidene weken genomen zijn, en de tijd van den aftogt alleen nog bepaald moeten worden.

— Volgens de berigten van de *L. Z. C.* uit Konstantinopel, heeft de minister-president van daar gunstig antwoord ten aanzien van de zaak der uitgewekenen ontvangen, en zoude aan den wensch van Oostenrijk voldaan worden.

— Wegens de toenemende onveiligheid is in onderscheidene grens-districten van Zevenbergen het krijgsregt afgekondigd.

— Wij vernemen, dat de hertog *van Saksen-Koburg-Kohary*, broeder van den koning der Belgen en vader der hertogin *van Nemours*, wederom gevaarlijk ziek ligt.

— Den 16 is te Payerbach eene proeve genomen met de locomotief Vendobona, die bij den grooten wedstrijd zal medingen. Men verzekert, dat de tot dusverre genomene proeven aangetoond hebben, dat de zaak een goeden uitslag doet verwachten, maar dat de spoorriggels steviger en zwaarder dan de gewone moeten zijn, daar de meeste prijs-locomotieven een ontzaggelijken last, zelfs van 500 centenaars, voeren. Overigens verzekert men, dat de werken aan den Semmeringer spoorweg niet zoo spoedig voltooid zullen zijn als men gemeld had, en stellig tot 1853 zullen duren.

Berlijn 22 augustus. Men gelooft, dat te Ischl de definitieve beslissing der Duitsche questie plaats zal vinden, vooral ook ten aanzien der questie van de geheele opneming van Oostenrijk in den bond.

— De Bremer senaat heeft vertrouwelijk onderhandelingen geopend over de voorwaarden eener toetreding tot het tolverbond.

— Ten aanzien van *Kossuth* verneemt men, dat hij waarschijnlijk in vrijheid zal worden gesteld. Oostenrijk zou zich vergenoegen met een krachtig protest en het verantwoordelijk stellen der Porte voor de nadeelige gevolgen. Welligt zullen de diplomatieke betrekkingen tusschen beide staten beperkt worden.

— Ook te Berlijn, gelijk bijna overal, zien men schoolkinderen rooken. Welke droevige gevolgen dit kan hebben, bleek in de afgeloopen week. Twee knapen, de een 11½, de andere van 12 jaren, gingen des namiddags, in plaats van naar de school, op een hooizolder, en rookten daar sigaren. Een oogenblik later sliepen zij in en spoedig daarna ontdekte men op den zolder brand. Gelukkig werd het vuur weldra gebluscht, maar helaas, de beide knapen werden dood uit de vlammen gehaald. Den een was het hoofd, den ander de arm geheel verteerd.

— Naar men verneemt, is een der politie-agenten, die zich langen tijd te Parijs en Londen heeft opgehouden, en ruimschoots in de gelegenheid was de politieke vlugtelingen gade te slaan, op hoog bevel de last opgedragen, eene lijst op te maken van de zoodanigen, die de genade des konings bijzonder verdienden.

Frankrijk. — *Parijs 22 augustus.* Op het gebied der staatkunde heerscht de meest volkomene kalmte. Zelfs de polemiek over de candidatuur van den prins *de Joinville*, de belangrijkste questie die aan de orde van den dag is, wordt met minder heftigheid gevoerd.

De permanente commissie hield eene zitting, die mede

van alle belang ontbloot was. Men had gedacht, dat de minister van binnenlandsche zaken magtiging zou gevraagd hebben, om het departement der Ardèche in staat van beleg te stellen, ten gevolge van de ongeregeldheden die te Largentière en Laurac plaats hadden. Het schijnt evenwel, dat de heer *Léon Faucher*, na de zaak onderzocht te hebben, tot de overtuiging gekomen is, dat deze ongeregeldheden slechts plaatselijk waren, en met niets tot den algemeenen toestand van het departement in verband stonden, weshalve hij het niet noodig oordeelde, tot buitengewone maatregelen toevlugt te nemen. De zitting der permanente commissie liep dus ten einde, zonder dat eenig belangrijk onderwerp ter sprake werd gebragt, terwijl de volgende zitting op 4 september bepaald werd.

— Uit een financieel oogpunt is het thans met de drukpers ongunstig gesteld, daar het publiek weinig belangstelling meer in de dagbladen toont, sedert de wetgevende vergadering uiteengegaan is. Sommige bladen hebben sedert de helft hunner abonnenten verloren, terwijl men zelfs gelooft, dat dit den val van verscheidene ten gevolge zal hebben.

— De generaal *Changarnier* is binnen de hoofdstad aangekomen om er gedurende de prorogatie der wetgevende vergadering te verblijven.

— Den 26 dezer zal ter gedachtenis van den dood van *Lodewijk Philips* eene plegtige lijkdienst gevierd worden in de kerk van Neuilly.

— Het revolutionair comité te Londen wenscht, dat zijne vrienden alhier den heer *Ledru-Rollin* tot candidaat voor het presidentschap der republiek kiezen. Dat zou eene gelukkige keuze zijn, omdat zij volstrekt geen kans heeft van te slagen.

Het dagblad *l' Union* zegt nopens het presidentschap: „als *Louis Napoleon* de sterkste candidaat is, dan moeten wij hem kiezen, is hij het niet, dan moeten wij het hem maken. De candidatuur van *Joinville* is die van het regentschap, en dat behooren wij allen te bestrijden."

— De munt alhier heeft sedert 1 januarij ongeveer 200 millioenen aan goud geslagen; 60 millioenen van dat metaal zijn sedert twintig dagen aan de munt gekomen.

— Men verzekert, dat de luchtreiziger *Godard* eerstdaags den heer *Poitevin* de loef wil afsteken, daar hij in het Hippodrome zal opstijgen met een huis met twee verdiepingen, terwijl de huurders in de verschillende vertrekken gezeten zouden zijn.

— De president der Fransche republiek heeft, tijdens de jongste feesten te Parijs, met den luit.-kolonel *Lloyd*, gesproken over de door dezen uitgevonden storm-aanwijzer, waardoor de wetten van den wind, de middelen om het gevaar te ontgaan en zelfs de partij die er te trekken is van het gevaar dat nadert, worden opgegeven. Die storm-aanwijzer zal welligt, ten dienste der Fransche marine, op de schepen worden ingevoerd.

— Op de laatste lijst der gedecoreerden van het legioen van eer komt ook voor de weduwe *Brulon*. Op haar 21ste jaar (in 1792) nam zij in het 42ste reg. infanterie dienst. Haar man was bij dat korps overleden; haar vader diende er nog bij. Zij bleef zeven jaar in de gelederen, maakte, onder den naam *Liberté*, zeven veldtogten mede, en klom op tot den rang van sergeant-majoor.

— Een der voornaamste beeldhouwers binnen deze hoofdstad heeft van de gravin *de Bocarmé* in last ontvangen, om de buste van haren, te Bergen (in Henegouwen), onthoofden zoon te vervaardigen.

— Den 15 mei is te Lyon ter eere van *Napoleon* eene mis bij inschrijving gevierd. De uitnoodigingen luidden: „jaarlijksche dienst voor het feest van wijlen *Napoleon*."

— Het groote proces van Lyon schijnt nog wel 14 dagen à 3 weken te zullen duren.

— De arrondissements-raad van Marseille heeft den wensch te kennen gegeven naar herziening der constitutie als doel, en van de wet van 31 mei als middel.

— 23 *Augustus*. — Men verhaalt dat, kort voor het scheiden der wetgevende vergadering, de prefect van policie zich bij den heer *Dupin* heeft begeven, met eene portefeuille, inhoudende allerbelangrijkste documenten betrekkelijk de burgerlijke en militaire organisatie der geheime genootschappen, te Parijs en in de departementen.

— Volgens geloofwaardige berigten zou de generaal *Cavaignac* zijn afgezien van de candidatuur voor het presidentschap der republiek, ten voordeele van den heer *Carnot*. Men hoopt op dezen de stemmen, zoowel der ultra-republikeinen als der ultra-socialisten, te vereenigen.

— Men onderzoekt thans een plan tot het aanleggen eens spoorwegs van Lyon naar Bordeaux. Daarbij zouden niet minder dan vijftien departementen belang hebben.

— Gisteren zou te Fontainebleau de inwijding plaats hebben van het standbeeld van den generaal *Damesme*, die tijdens de junij-revolutie doodelijk werd gewond.

Beursberigt. — De 5 pct. 95,50 fr.; de 3 pct. 57,15 fr.

Belgie. — *Brussel 22 augustus*. De graaf *Ferdinand de Bocarmé* heeft in een brief aan de kiezers van Doornik zijnen dank betuigd voor de op hem uitgebragte verkiezing tot lid der kamer van vertegenwoordigers, en tevens kennis gegeven, dat hij het hem toevertrouwd mandaat aannam.

— De jury der groote tentoonstelling te Londen heeft aan een Belg, den heer *A. Sax*, de groote gouden medaille toegekend voor zijne muzijk-instrumenten.

Zeetijdingen.

VLISSINGEN den 25 *augustus*. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen: *St. Leon*, Lufkin, van Akyab, met rijst; *Laurel*, Carr, van Caen, en *Sarah*, J. Burton, van Londen, beide met hennipzaad; *Kilpie*, S. Lams, van Londen, met ballast; *Charles de Granville*, Rousseau, van Buenos-Ayres, met huiden.

Voor Gent: *Louise*, Leblanc, van de Marennes, met zout.

— Door eene Zweedsche brik, gezien den 6 julij jl. op 23 gr. 11 min. Z. Br. en 33 gr. 23 min. W. L. van Greenwich, een Hollandsch barkschip, toonende de roode vlag met no. 475., en den 23 julij gepraaid idem op 15 gr. 5 min. N. Br. en 35 gr. 25 min. W. L. van Greenwich het Pruissische barkschip *Lowe*, van Neustein.

— Door de loodsboot no. 8, schipper *P. van der Staal*, is donderdag den 21 dezer op de hoogte van Blankenberg, in pijling Z. 3 à 3½ mijl afstand, des avonds ten half zeven ure gepraaid het barkschip *Asia*, kapitein Abrams, komende van Amsterdam, bestemd naar Batavia, toonende de Amsterdamsche nommervlag 224.

ALLERLEI.

De Dichter Couchin.

De zoo vermaarde Engelsche dichter *Couchin*, geboren in 1328 en overleden in 1400, heeft eenigermate de wereldtentoonstelling te Londen en de schepping van het kristallen paleis voorspeld, in de inleiding tot zijn dichtstuk: *the House of fame* (het huis des roems), dat hij ten jare 1380 schreef. Daar leest men letterlijk:

„De geest heeft de magt, droomen te doen ontstaan, en de ziel, bevrijd van de banden des ligchaams, kan, in hare volmaaktheid, het vermogen erlangen den sluijer op te ligten, die de toekomst verbergt.

„Ik droomde, en in mijnen droom bevond ik mij in een paleis, gebouwd van glas, alwaar op verschillende plaatsen talrijke gouden beelden stonden, rijke kasten, veel tafels en rekken met kleinodiën gevuld, een aantal zonderlinge beeldhouwwerken met vreemde figuren, en eene aanzienlijke hoeveelheid voorwerpen van goud en zilver, zoo als ik nooit te voren had gezien.

„Vervolgens zag ik, dat aan weerskanten, van den grond tot het dak, talloze zuilen zich verhieven, schitterende van licht. Ik sloeg mijne blikken om mij heen, en ik zag menschen toestroomen uit de verschillende oorden der aarde, van al de rangen die op de ondermaansche wereld bestaan, rijken zoo wel als armen.

„Eene massa menschen, zoo als die welke inkwam, en die als een bijënzwerm op alle punten van het paleis zich bewoog, was mij nooit voorgekomen, en waarschijnlijk zal ik ze nooit weder zien."

Zoo hier al niet van een voorspellenden geest sprake kan zijn, ten minste zal niemand ontkennen, dat het toevallige der verwezenlijking van dien droom tot de allerzeldzaamste verschijnselen behoort.

Vlieg-Machine.

Don *Diego van Salamanca*, uitvinder van een werktuig om mede te vliegen, heeft onlangs, te Madrid, zijne dochter *Rosaura* eene proef daarmede laten volbrengen; de heer *Arville* van Parijs, uitvinder van een soortgelijk werktuig, had aangekondigd, eerlang almede proefnemingen daarmede te zullen doen.

Het verschil tusschen de beide werktuigen en de stelsels van behandeling werd inmiddels door den heer *Arville*, in eenen brief aan het Fransche instituut, aldus uiteen gezet:

„Het werktuig van den Spaanschen geleerde bestaat uit eene houten, met lood beslagen plank met opgaande riggels, op welke plank de reiziger gaat staan. De vleugels worden in beweging gebragt door een in een busje geplaatst mechanismus.

„Ook mijne eerste proeve was evenzoo ingerigt, maar ik heb er spoedig van afgezien; de stelling is bij het horizontaal en verticaal vliegen niet houdbaar; zij geeft eene voor- en achterwaartsche beweging die zeeziek maakt en onuitstaanbare walging veroorzaakt, zoodat men reeds binnen de 20 minuten dalen moet. Had de aldus staande persoon het ongeluk, een oogenblik zijne tegenwoordigheid van geest te verliezen, zoo zou het met hem gedaan wezen.

„Mijn werking heb ik anders ingerigt; in plaats van op een plank te gaan staan, ga ik zitten op een stoeltje, met eene rugleuning en met borstweringen van hennepzeel.

„In plaats van door eene handkruk, wordt mijn werktuig in beweging gebragt door middel van zes pedalen, als die van eene forte-piano; er zijn twee voor de horizontale-, twee voor de verticale- en twee voor de perpendiculaire vlugt. Die pedalen zijn verbonden met de vleugels en loopen achter den rug om, zonder in het minst hinderlijk te zijn aan de beweging der armen; men kan even zoo goed schrijven en lezen, als of men zich in het schuitje van een ballon bevond."

„De vleugels zijn nagenoeg van denzelfden vorm als die welke de heer *Diego van Salamanca* gebruikt; maar de zijne zijn van 10 voet en de mijne slechts van 6; de mijne verheffen zich twee voet boven het hoofd en raken den grond; op die wijze hebben zij weinig schade te duchten. Zij zijn minder hoog dan die van den heer *Diego*, doch zijn daarentegen des te breeder en verplaatsen eene grootere kolom lucht.

„Het is op woud- of koolduiven, dat ik de kunst van vliegen bestudeerd heb, en ik houd mij verzekerd, dat ik deze eerlang in snelheid zal evenaren."

Fabriekwezen.

Sedert het jaar 1788 is de productie van den fabriekarbeid in Frankrijk verviervoudigd, en sedert 1812 verdubbeld. Thans telt men daar te lande 47300 fabrieken, waarin meer dan een millioen personen werk vinden, te weten: 672,446 mannen, 254,371 vrouwen en 131,098 kinderen. Deze lieden verwerken in een jaar voor eene waarde van 2500 millioenen franken aan ruwe stoffen. Het dagloon wordt gerekend op 2 fr. 09 voor den man; 1 fr. 03 voor de vrouw, en 73 centimes voor het kind. In de gezamenlijke fabrieken zijn in werking 22,497 watermolens, 4686 windmolens, 1358 rosmolens, 2328 stoomwerktuigen, 26,793 paarden en muilezels en 1992 ossen.

Nieuwe Groenten.

In het vorige jaar zijn twee nieuwe groenten in Frankrijk ingevoerd en thans reeds in den handel gebragt, namelijk: de witte doorschijnende wortel en de kool van Winnigstads.

Volgens opgave, zou de eerste een zeer belangrijk artikel zijn in de moes-kweekerij. Hij heeft tot stamwortel den witten wortel van Breteuil, en is door *Barthel*, moeskweeker te Mulhouse, na eene dertigjarige verbeteringsteelt verkregen, namelijk, door hem telken jare voort te telen uit zaad, dat van de schoonste wortels gewonnen was. Deze wortel is volkomen wit, heeft het uiterlijk aanzien, ook de doorschijnendheid, van gebleekt was, is aangenaam van smaak, en heeft bovendien als tafelgroente dat aanprijzingswaardige, dat hij zeer vroegtijdig is.

De kool van Winnigstads geeft een puntachtigen bol, doch onderscheidt zich van de overige koolsoorten van dit geslacht daardoor, dat zij niet, gelijk deze, uitsluitend eene lentekool is, maar zoowel in den herfst als in de lente kan verbouwd worden. Deze kool, in de lente gezaaid, is reeds vroeg in augustus eetbaar, en vóór den winter gezaaid, kan zij in het begin van den zomer de lente-koolen opvolgen.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.